

۲۷۶۰۰۴

فرایند اجرایی

الحاقیه توسعه شیوه‌نامه ارزیابی انطباق محصولات دانش‌بنیان

«ویژه محصولات فناورانه»

بایست جمهوری

۲۴۳۳۳۸
۳۹۹/۱۰/۲۴

بسمه تعالی

بایست جمهوری

سخت علمی و فکری

سازمان ملی استاندارد ایران

الحاقیه توسعه شیوه نامه ارزیابی انطباق محصولات دانش بنیان

برای محصولات فناورانه

در راستای تحقق بندهای (۲) و (۲۴) سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و در اجرای بند (۲) مصوبه یکصد و نهمین اجلاس شورای عالی استاندارد مبنی بر اجرای فرآیند ارزیابی انطباق محصولات دانش بنیان و پیرو تصویب و ابلاغ برنامه اجرایی به شماره ۲۰۳۳۵۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۱، به موجب این الحاقیه، شیوهنامه "ارزیابی و صدور، تمدید و ابطال گواهینامه انطباق و پروانه کاربرد علامت استاندارد ویژه محصولات دانش بنیان" (تجدید نظر مورخ ۹۷/۱۲/۲۵) به محصولات فناورانه ساخته شده یا ارائه شده توسط شرکت‌ها، واحدها و مؤسسات فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری با رعایت موارد ذیل تعمیم داده شده و به شیوهنامه مذکور الحاق و از تاریخ تصویب اجرایی می‌شود.

تعریف محصول فناورانه: عبارتست از ارائه یک فناوری جدید یا محصول توسعه یافته و یا کاربرد یک فناوری جدید با فرآیند تولید بهبود یافته به بازار که به نحو موفقیت آمیزی به نیاز بازار پاسخ می‌دهد و آن نتیجه تعامل شرایط بازار از یک طرف و امکان بهرمندی سهم فناوری و دانش علمی از طرف دیگر است. این محصول با سه ویژگی سطح فناوری، مرحله تولید و طراحی مبتنی بر تحقیق و توسعه شناخته می‌شود.

- سطح فناوری: کالاها و خدمات باید در حوزه فناوری‌های متوسط، متوسط به بالا یا بالا باشند، به این معنا که دانش فنی طراحی و ساخت نمونه آزمایشگاهی یا دانش فنی فرآیند تولید محصول:

- به راحتی قابل کپی برداری نباشد.
- نیازمند تحقیق و توسعه توسط تیم فنی خیره برای کسب آن باشد.
- منجر به ایجاد خواص و کارکردهای ویژه در محصول شده باشد.

- مرحله تولید: کالاهای ارائه شده باید در حال تولید بوده و یا حداقل دارای نمونه آزمایشگاهی (با قابلیت بررسی فنی، آزمون جهت احراز ویژگی‌ها) باشد، همچنین باید مستندات اعلام نیاز از مشتری و یا اسناد و قراردادهای پیش فروش محصول ارائه گردد.

- طراحی مبتنی بر تحقیق و توسعه: شرکت باید طراحی مبتنی بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه حداقل در یکی از

موارد زیر را انجام داده باشد:

- طراحی زیرسیستم اصلی کالا و خدمت
- طراحی یکپارچه سازی کالا و خدمت
- طراحی فرآیند (با تجهیزات) تولید کالا و خدمت

تجربه (۱): کلیه فرآیندهای ارزیابی مندرج در شیوهنامه برای صدور و سایر اقدامات مرتبط با گواهینامه‌های انطباق و محصول ویژه محصولات دانش‌بنیان پاسخی عینا برای محصولات فناورانه اجرایی و احراز شرایط شود.

تجربه (۲): معرفی‌نامه محصولات فناورانه مشابه محصولات دانش‌بنیان توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری صادر می‌شود (بند ۶-۳-۲-۱ شیوه نامه) و متقاضیان گواهینامه از طریق سامانه www.bizservices.ir نسبت به ارائه درخواست خود اقدام می‌نمایند.

تجربه (۳): کلیه فرم‌ها، صورتجلسات و گواهینامه‌ها برای محصولات فناورانه بدون بهره‌گیری از پیشوند (KB) که مخفف عبارت Knowledge Based و مختص محصولات دانش‌بنیان است، صادر می‌شود و جایگزین آن از پیشوند T مخفف عبارت Technology لحاظ می‌گردد. (مثال T-COP و T-COC)

تجربه (۴): علامت استاندارد دانش‌نماد فقط مختص محصولات دانش‌بنیان بر اساس احراز انطباق با استاندارد ملی بوده و شامل محصولات فناورانه نمی‌باشد.

عنوان	تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی و سمت	پرویز درویش (مدیرکل دفتر ارزیابی کیفیت کالا و خدمات سازمان ملی استاندارد) مریم ملونی (مدیرکل دفتر نوآوری و کسب و کار نوین معاونت علمی و فناوری)	مسلم بیات (معاون ارزیابی کیفیت سازمان ملی استاندارد) پیمان صالحی (معاون نوآوری و تجاری سازی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری)	نیره پیروزیخت (رئیس سازمان ملی استاندارد ایران) سورنا ستاری (معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری)
امضاء			

مقدمه

مقوله فناوری و نوآوری عامل اساسی برای تولید ثروت، نوآوری و ثباتی کشورها و ابزاری قدرتمند در مسیر توسعه ملی تلقی می‌شود. به توجه به نقش واحدها و مؤسسات فناور در توسعه فناوری و نوآوری و به تبع آن ایجاد رونق اقتصادی، توسعه فعالیت این واحدها و مؤسسات به عنوان بستری مناسب جهت تجاری‌سازی دستاوردهای نوآورانه از طریق ایجاد راهکارهایی در جهت توسعه بازار محصولات و کاهش میزان خطر پذیری آنها در دوران اولیه رادانگاری در جهت کمک به توسعه فعالیت‌های اقتصادی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. یکی از مهمترین شاخص‌ها در خصوص توسعه کسب و کار این واحدها و مؤسسات، گهلی‌سازی محصولات نوآیندی منطبق با شاخص‌های استانداردهای روز ملی و بین‌المللی می‌باشد. از سویی استانداردسازی، پیش‌نیاز توسعه و تکامل فناوری و تجاری‌سازی محصولات نوآورانه و شتابدهی توسعه نوآوری در فرایند خلق و پیاده‌سازی نوآوری محسوب می‌شود. در واقع استانداردسازی سرعت انتشار نوآوری را افزایش داده و ریسک و زمان ورود نوآوری را به بازار کاهش دهند. در این راستا، در کشورهای درحال توسعه لازم است تا از طریق تقویت تولید و توانمندی‌های نوآوری سطح انطباق با مقررات و استانداردهای بین‌المللی ارتقا دهند. از سویی با توجه به سیاست‌های حمایت از عرضه نوآوری، استانداردسازی به شرکت‌های نوآور کمک می‌کند تا به مشتریان نشان دهند که محصولات نوآور آنها علاوه بر داشتن ویژگی‌های فنی و کارکردی لازم، سطوح قابل قبولی از ریسک‌های تجاری‌سازی در سطوح مختلف را نیز دارند.

به منظور بهره‌گیری از ظرفیت واحدها و مؤسسات فناور در تولید فناورانه و نوآورانه و در راستای تحقق بندهای (۲) و (۲۲) سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و در اجرای بند (۲) مصوبه یکمصد و نهمین اجلاس شورای عالی استاندارد مبنی بر اجرای فرایند ارزیابی انطباق محصولات دانش‌بنیان و پیرو تصویب و ابلاغ برنامه اجرایی به شماره ۲۰۲۲۵۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۱ و الحاقیه شماره ۲۴۲۳۳۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۴، فرایند اجرایی حاضر با هدف تعیین فرایند صدور گواهی‌نامه‌های مذکور برای واحدها و مؤسسات فناور تدوین گردیده است. سایر فرایندها و موارد قید نشده در شیوه‌نامه مذکور از موارد مندرج در شیوه‌نامه برای صدور و سایر اقدامات مرتبط با گواهی‌نامه‌های انطباق و محصول ویژه محصولات دانش‌بنیان تبعیت خواهند نمود.

ماده ۱- هدف

هدف از تدوین فرایند اجرایی حاضر، تعیین چارچوبی جهت راهبری و اجرایی‌سازی مفاد الحاقیه توسعه شیوه نامه ارزیابی انطباق محصولات دانش بنیان برای محصولات فناورانه جهت بهره‌گیری واحدها و مؤسسات فناور از ظرفیت استانداردسازی محصولات فناورانه و نوآورانه می‌باشد.

ماده ۲- تعاریف، اختصارات، مفاهیم و موضوعات پایه

۱- پارک: منظور پارک علم و فناوری استانی است؛

۲- مرکز رشد: منظور مرکز رشد واحدهای فناور است؛

۳- واحدها و مؤسسات فناور: شرکت‌هایی با هویت حقوقی مستقل می‌باشند که براساس اساسنامه و یا سایر اسناد قانونی در زمینه کسب و کار با محوریت یک ایده نو مستخرج از تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای، طراحی مهندسی، انتقال و مدیریت فناوری در جهت تجاری‌سازی نتایج تحقیقات و فعالیت می‌کنند. محصولات این واحدها از بلوغ فناوری مناسب برخوردار بوده و دارای بازار بالقوه و پتانسیل می‌باشند؛

۲-۴- کمیته ارزیابی تخصصی: کارگروهی است که به عنوان مرجع بررسی و تأیید احراز شرایط لازم برای تأیید و یا لغو درخواست واحد فناور جهت ورود به فرایند اخذ گواهینامه‌های انطباق یا محصول می‌باشد. این کمیته با مسئولیت معاونت تشکیل می‌گردد.

۲-۵- سطوح آمادگی فناوری (TRL): منظور سطح آمادگی فناوری و میزان خطرپذیری ناشی از استفاده از یک فناوری در توسعه محصول است.

۲-۶- متقاضی: شخصیت حقوقی است که متقاضی دریافت گواهینامه‌های انطباق یا محصول است.

۲-۷- گواهینامه: گواهینامه انطباق یک محصول فناورانه (T-COC) براساس یک استاندارد اظهار شده قابل پذیرش یا گواهینامه محصول فناورانه (T-COP) براساس یک یا چند ویژگی اظهار شده است.

تبصره (۲-۱)- ویژه محصولات واحدها و مؤسسات فناور* جایگزین تمامی عبارات دانش‌پیمان در شیوهنامه ارزیابی انطباق محصولات دانش‌پیمان* می‌شود.

تبصره (۲-۲)- سایر تعاریف و اختصارات مطلق یا موارد قید شده در شیوهنامه ارزیابی انطباق محصولات دانش‌پیمان می‌باشد.

ماده ۳- شرح اقدامات

۲-۱- ثبت درخواست متقاضی در سامانه

۲-۲- بررسی اولیه درخواست توسط معاونت و ارجاع درخواست به کمیته ارزیابی تخصصی

۲-۳- بررسی اولیه مدارک توسط کارشناس کمیته ارزیابی تخصصی

۲-۴- ارزیابی درخواست توسط تیم تخصصی مورد تأیید معاونت در حوزه تخصصی مورد نظر

۲-۵- برگزاری جلسه کمیته ارزیابی تخصصی و تصمیم‌گیری در خصوص درخواست واصله

۲-۶- ارسال معرفی نامه متقاضی به اداره کل استاندارد استان به منظور طی مراحل فرایند ارزیابی انطباق مطابق شیوهنامه

تبصره (۲-۱)- در صورت وجود موارد نقص در مستندات ارسالی از سوی متقاضی، موارد جهت تکمیل به واحد فناور عودت خواهد شد.

تبصره (۲-۲)- لازم است اصل تمام مدارکی که هنگام تکمیل فرم درخواست به کمیته اعلام شده است توسط مدیر عامل و نماینده ایشان به کمیته ارائه و جهت تأیید به رؤیت اعضای کمیته رسانده شود.

ماده ۴- اعضای حاضر در کمیته ارزیابی تخصصی

۴-۱- معاون نوآوری و تجاری‌سازی فناوری معاونت به عنوان رئیس کمیته

۴-۲- مدیر کل دفتر نوآوری و کسب و کار نوین معاونت به عنوان دبیر کمیته

۴-۳- نماینده ستاد سازمان (دفتر ارزیابی کیفیت کالا و خدمات)

۴-۴- دو ناور تخصصی حسب موضوعات تخصصی مورد بحث

۴-۵- نماینده پارک حسب صلاحدید رئیس کمیته

۴-۶- سایر اعضای صاحب صلاحیت حسب مورد و متناسب با موضوعات جلسات کمیته بدون حق رأی

¹ Technology Readiness Level

تیمبره (۱-۴) - کلیه اعضای کمیته، با حکم رییس کمیته منصوب خواهند شد.
تیمبره (۲-۴) - احکام کلیه اعضای کمیته، توسط رییس کمیته به مدت ۲ سال صادر خواهد شد و تجدید انتخاب آنها پلامانع خواهد بود.

تیمبره (۳-۴) - در صورت صلاحدید رییس کمیته، ایشان می‌توانند کلیه اختیارات و وظایف خود را به صورت کلی و یا حسب مورد به دبیر کمیته تفویض نمایند.

تیمبره (۴-۴) - در صورتی که تعداد اعضای حاضر در جلسه فرد باشد، رأی حاکم با گروهی خواهد بود که بیشترین رأی را داشته و در صورت زوج بودن تعداد اعضاء و برابری آراء، نظر حاکم منطبق با نظر رییس کمیته خواهد بود.

ماده ۵- وظایف و اختیارات کمیته ارزیابی تخصصی

- ۱- بررسی درخواست‌های ارائه شده در خصوص اخذ گواهینامه‌های انطباق یا محصول
- ۲- ارزیابی درخواست‌های واصله منطبق با شاخص‌های از پیش تعریف شده جهت ورود محصول فناوری و نوآورانه به فرایند اجرایی صدور گواهینامه انطباق یا محصول
- ۳- ارائه مشاوره‌ها و راهنمایی‌های لازم با برگزاری دوره‌های آموزشی به صورت ادواری جهت آشنایی واحدهای فناور با فرایند اجرایی
- ۴- به‌سنجش‌سازی مناسب برای اطلاع‌رسانی به واحدها و مؤسسات فناور در خصوص آخرین تغییرات در روند اجرایی‌سازی مفاد فرآیند اجرایی حاضر.

ماده ۶- معیارهای پذیرش

- ۱-۶- دارا بودن شخصیت حقوقی مستقل در زمینه فعالیت مرتبط با محصول
- ۲-۶- ملاءبت نوآورانه و فناورانه بودن طرح و برخورداری از سطح فناوری مناسب
- ۳-۶- قابلیت صنعتی شدن و تولید نیمه انبوه
- ۴-۶- دارا بودن قابلیت تجاری‌سازی، امکان ارائه محصول به بازار و مشتریان بالقوه و بالفعل

ماده ۷- مستندات الزامی جهت ارائه از سوی متقاضی

- ۱-۷- کاربرگ درخواست صدور گواهینامه‌های انطباق (T-COC) و محصول (T-COP) ویژه محصولات فناورانه و نوآورانه
 - ۲-۷- کاربرگ ارزیابی اولیه محصول فناورانه و نوآورانه واحد فناور
- تیمبره (۱-۴) - سایر مدارک و مستندات قابل ارائه جهت تکمیل پرونده پس از صدور معرفی‌نامه در اداره کل استاندارد استان منطبق با بند ۱-۶-۱ شیوهنامه صدور گواهینامه انطباق و محصول ویژه محصولات دانش‌بنیان می‌باشد.

ماده ۸- مدارک مرتبط

- ۱-۸- شیوهنامه ارزیابی و صدور، تمدید و ابطال گواهینامه انطباق و محصول و پروانه کاربرد علامت استاندارد دانش‌بنیان ویژه محصولات دانش‌بنیان بازرگاری دوم مصوب ۱۳۹۷/۱۲/۲۵

۸-۲- الحاقیه توسعه شیوهنامه ارزیابی تطبیق محصولات دانش‌بنیان حوزه محصولات فناورانه» به شماره ۲۴۴۳۳۸ مورخ

۱۳۹۹/۱/۲۲

این فرایند اجرایی در یک (۱) مقدمه، هشت (۸) ماده و نه (۹) تبصره به تصویب رسیده است و کلیه مفاد آن از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا می‌باشد.

تأیید و تصویب کننده	تهیه و تدوین کننده
<p>پیمان صالحی معاون نوآوری و تجاری‌سازی فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری</p> 	<p>مریم ملولی مدیر کل دفتر نوآوری و کسب و کار نوین معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری</p>
<p>مسلم بیات معاون ارزیابی کیفیت سازمان ملی استاندارد ایران</p> 	<p>پرویز فروزش مدیر کل دفتر ارزیابی کیفیت کالا و خدمات سازمان ملی استاندارد ایران</p>

